

La Creu de Pedracastell

Des del turó de Pedracastell podem veure la vall de Canet fins a Montjuïc al Montnegre-Corredor, la Serralada de Marina i El Montseny, entre d'altres.

Es tracta d'un espai privilegiat pels miradors naturals i les vistes panoràmiques que ofereix de la comarca i de la província a dreta i esquerra i la vall de Canet amb el mar Mediterrani al fons costejant les Maresmes.

Dalt del turó s'alça la Creu de Pedracastell,

La primera

La primera Creu de Canet va ser construïda l'any 1901, quan el papa Lleó XIII va demanar als pobles que aixequessin creus commemorant l'entrada al nou segle. **Lluís Domènech i Montaner** va ser l'arquitecte. La primera pedra es va posar l'1 de gener. El pergamí enterrat al fons de la Creu s'introduí dins d'una ampolla amb exemplars de diaris, entre ells La Costa de Llevant. La primera Creu va ser beneïda el maig de 1902. Anys més tard, el 1926, una forta ventada durant la nit de Sant Esteve, va fer caure el monument.

- **La segona**

La segona Creu fou una còpia de la primera. La va projectar **Pere Domènech Roura** basant-se en els plànols del seu pare, Lluís Domènech. Va ser beneïda el 30 d'octubre de 1927. Aquesta segona Creu també va caure, però, fou al juliol de 1936, a l'inici de la Guerra Civil.

- **La definitiva**

Durant els anys 40 s'hi va col·locar una creu de fusta. Després, durant anys, es va anar fent una recaptació de fons. Finalment es va encarregar un nou projecte, en aquest cas a l'arquitecte **Isidre Puig Boada**. L'any 1954 es va beneir la nova Creu, d'estil gaudinià, que és la que encara perdura avui.

Casa Museu Lluís Domènech i Montaner

La Casa Museu és un espai dedicat a l'estudi de la figura i l'obra de l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner; està integrada per la casa Domènech, projectada per l'arquitecte amb la col·laboració del seu fill **Pere Domènech** i el seu gendre, **Francesc Guàrdia**, i la masia de can Rocosa, del **segle XVI**, que pertanyia a la família de Maria Roura, dona de l'arquitecte, i que Domènech i Montaner convertí en el seu taller-estudi.

S'inaugurà l'any 1998; compta també amb un espai expositiu permanent dedicat al fotògraf canetenc **Eugeni Forcano**, qui cedí la seva obra a la Casa museu i l'Arxiu Municipal, per a deu anys en règim de comodat.

Santuari de la Misericòrdia

El Santuari està situat en una ampla esplanada ombrejada de pins que domina la vila de Canet de Mar. La devoció a la Verge de la Misericòrdia està documentada des del **1520**. Per aquells temps es va portar des de **Trieste** (Itàlia) una imatge mariana que va presidir l'església nova que es va bastir a la vila l'any 1591. Un segle més tard, l'any 1703, la Misericòrdia va ésser anomenada la patrona del poble. Posteriorment, entre el 1853 i el 1857, es va construir el santuari actual, un edifici d'estil **neogòtic** obra de l'arquitecte Francesc Daniel Molina. La façana principal té un magnífic arc gòtic que emmarca l'entrada, coronada per una gran **rosassa**. En el mateix parc de la Misericòrdia, just al costat del santuari, hi ha l'edifici homònim projectat per l'arquitecte **Josep Puig i Cadafalch** l'any 1914. Aquest edifici és una mostra més del ric patrimoni arquitectònic modernista del qual disposa Canet de Mar.

L'església parroquial

L'actual església parroquial de Sant Pere de Canet fou bastida el 1579-1591 en el característic estil gòtic tardà, tan abundant a la comarca, dirigida pel mestre d'obres Onofre Enric. Fou consagrada el 6 de març del 1591 i cent anys després se li afegí la capella del Santíssim, el campanar i el creuer. Aquest campanar, de tres pisos, iniciat el 1703, és conegut per l'alçada i singularitat com *la Pubilla de la Costa* (el rellotge és del 1880).

Obres de Lluís Domènech i Montaner

- [Ateneu Canetenc](#)
- [Castell de Santa Florentina](#) (restauració i ampliació)
- [Casa Roura](#) (Ca la Bianga)
- Panteó de la família Capmany-Montaner, avui de la família de Lluís Domènech i Montaner.
- Panteó de la família Font Montaner.

Obra desapareguda

- [Fàbrica Jover](#).
- Creu de Pedracastell.
- Creu de terme de Santa Florentina.

Les dones de Canet foren les primeres a votar

El 14 d'abril de 1931 es va proclamar la segona República a Espanya. La nova Constitució que s'havia de redactar va donar la possibilitat de modificar legalment la desigualtat entre els sexes.

Aquesta va ser una feina difícil a causa de les discrepàncies entre les diferents formacions polítiques. El Govern provisional va decretar el 8 de maig de 1931 la concessió del vot a tots els homes majors de 23 anys i va declarar que les dones i el capellans podien ser escollits com a diputats. D'aquesta manera Clara Campoamor (Partido Radical) i Victoria Kent (Izquierda Republicana) van ser elegides diputades, encara que les dones no podien exercir el seu dret a vot i escollir representats. Van ser dues dones d'un total de 465 diputats.

El desacord era molt gran dintre de la societat quedant palès amb les intervencions de les dues diputades femenines, Clara Campoamor va defensar el sufragi femení i Victoria Kent estava a favor de l'ajornament durant uns anys de la concessió del vot a les dones. La Constitució va ser aprovada el desembre de 1931 i a l'article 36 es va establir l'equiparació dels drets electorals per als ciutadans d'un i altre sexe majors de 23 anys.

L'any 1932 un grup de dones de Canet de Mar presidides per Francesca Bonnemaïson i Júlia Montaner de Capmany van organitzar-se per formar una

agrupació de dones amb el suport de la Lliga Regionalista, essent un exemple de l'interès d'aquests temes en les dones del moment.

No va ser fins a 1933 que es donà l'oportunitat de votar a les dones. Uns mesos abans que la resta de dones de l'Estat, que ho van fer per a les eleccions generals per a diputats a Corts, van votar les canetenques. El 16 d'abril de 1933 va ser la primera vegada que les dones anaven a votar decidint en aquella ocasió si l'Ajuntament acceptava un préstec de 250.000 pessetes per a la compra de terrenys per construir l'edifici del mercat municipal.

En aquell plebiscit van votar 1605 persones, 1133 a favor i 572 en contra. D'aquests vots 960 van ser d'homes i 645 de dones. Com a nota anecdòtica ressenyar que dues dones van presidir meses electorals, les mestres de les escoles nacionals, Emília Domènech i Concepció Gibert.

Segons el diari La Maresma va ser un dia primaveral que va transcorre sense cap incident remarcable, la transcendència d'aquest acte es va percebre als carrers del poble i va ser reafirmat per les ciutadanes de la vila.

Tenim Plaça Mercat des del 1933

El mercat va ser un edifici projectat per l'arquitecte Pere Domènech i Roura, fill de Lluís Domènech i Montaner. El plebiscit va ser promogut per l'Ajuntament quan estava presidit per Josep Fors i Vidal i estava format per una majoria d'Esquerra Republicana de Catalunya, Acció Catalana, Socialistes i una minoria de Dreta Catalanista.

Per a l'organització del Mercat de Canet de Mar es va redactar un reglament entre els anys 1933 i 1934 on exposaven les normes

d'ús i ocupació del mercat per els venedors.

L'horari d'obertura del mercat era de sis a onze del matí tots els dies de la setmana. Hi havia diferents seccions de venda d'articles pels llocs de venda com ara:

- Peix
- Xai i vedella
- Gallina, conills i oli
- Porc i derivats
- Sabons i cereals
- Comestibles, pa i oli
- Verdures i fruita, volateria, ous i cereals
- Pesca salada, conserves i llegums cuites i remullades
- Merceria, bijuteria i perfumeria

No es podien vendre articles que no fossin els autoritzats en la concessió. I els venedors estaven obligats a conservar net i en perfecte estat el lloc i els seus voltants. No podia ser tallador o venedor del mercat cap persona que patís malaltia contagiosa o que pogués provocar repulsió a la vista del públic.

Canet i els *americanos*

A principis del segle XIX molts canetencs van emigrar a les colònies espanyoles de Cuba, Puerto Rico i Uruguay. Ho van fer per progressar econòmicament i millorar així, el seu estil de vida. N'hi va haver que ho van aconseguir i després van tornar a la vila amb part de les seves fortunes. Aquí eren coneguts com els *americanos*. Eren homes rics i no se n'amagaven. Ben al contrari, lluien el seu poder i influència i una excel·lent forma d'ostentació era el patrimoni. Així fou com es construïren a Canet molts edificis luxosos per als *americanos* i les seves famílies.

Alguns d'aquests *americanos* que havien fet fortuna van ser propietaris de plantacions, d'*ingenios*, que són les plantacions de canya de sucre, i altres negocis a ultramar i van arribar a tenir un paper important en la vida

política, social i cultural americana.

En aquelles terres es produïa en grans quantitats. Part de la producció es va portar cap aquí, per proveir les botigues d'*ultramarinos* o *coloniales* que s'anaven implantant als pobles i les ciutats. A Canet encara es conserva un antic establiment d'ultramarins d'inspiració modernista, avui convertida en habitatge particular. És l'establiment conegut com *La Moderna*, al carrer Ample. A la segona edició de la Fira Mercat Modernista, els seus propietaris van voler recordar els orígens de la botiga i van guarnir-la i van vestir-se també ells d'època.

Els joves que marxaven a *fer les Amèriques*, partien ben joves, amb una carta de recomanació sota el braç i moltes il·lusions i ganes de millora. Un d'aquells joves era Carles Móra Móra. Quan marxà cap a Puerto Rico era tan jove que la família hagué de fer-li fer la comunió a corre-cuita. Anaven a l'altra punta del món, s'enfilaven dalt de vaixells i s'hi passaven ben bé tres o quatre mesos, en condicions molt dures d'alimentació i higiene i sotmesos a les inclemències del temps. Quan arribaven a les colònies espanyoles havien de treballar en feines dures, a les plantacions de cafè o de sucre o també com a carregadors en els ports.

